

tehnikov. Marsikaka industrija bi se razvila, ko bi imeli večje domačine. To je pa v današnjih časih važno, kajti dežele brez industrije hitro ozadujejo.

Veliko let se naši poslanci že poganjajo, da se osnujejo na graškem vseučilišču slovenske stolice, a zato se pa še ni nikdo dosedaj zmenil, kako je pa s slovenščino na tehniki, kakor bi ta zavod ne imel za nas nobene važnosti. Na tehniki v Gradci se podučujejo francoščina, angleščina in italijanščina, le za slovenščino ni nobenega prostora, a vendar mnogo obiskovalcev graške tehnične visoke šole bode pozneje delovalo mej Slovenci. Strokovnih predavanj v slovenščini seveda mi Slovenci pri sedanjih razmerah ne moremo še zahtevali, če tudi bi morda to pri nekaterih predmetih ne bilo odveč. Lahko bi se pa upeljal pač pouk slovenščine na tej tehnični šoli s posebnim ozirom na tehnično terminologijo. Na tak način se poučujeta francoščina in angleščina na tehnični visoki šoli v Darmstadt in gotovo je tak pouk le koristen. Na tak način bi se položil nekak temelj za slovensko uradovanje pri stavbenih uradih na Slovenskem. Seveda bi se moralo poskrbeti za potrebne knjige za tak slovenski jezikovni pouk. Sicer pa tudi upamo, da bi Nemci sami se takemu pouku dosti ne ustavljali, vsaj se je že mej njimi govorilo o tem, da se za slovenščino osnuje v Gradci kak praktičen tečaj. Tega se pač ne bodo bali, da bi ta slovenski pouk že poslovenil najbolj nemško mesto v Avstriji, za kakeršno hoče veljati Gradec.

Politični pregled.

Grof Franc Coronini je mislil kandidovati za deželni zbor v kakem slovenskem okraju, a je to misel opustil, ko je na slovenski strani se pojavil odločen upor taki kandidaturi. Posebno tržaški namestnik vitez Rinaldini je nagovarjal grofa, naj kandiduje mej Slovenci. Potem bi bili imeli v goriškem deželnem zboru Italijani večino. Grof Coronini bode pa baje sedaj kandidoval zopet v Gorici. Zmernejši Italijani ga bodo gotovo volili, radikalnejši mu pa utegnejo postaviti kakega protikandidata.

Kdo bode gališki namestnik? — Še vedno niso našli moža, ki bi mogel in hotel nadomestiti grofa Badenija na mestu cesarskega namestnika za Galicijo. Prosil je Badeni že pl. Dunajewskega, bivšega finančnega ministra, da bi bil njegov naslednik, a ta mu je odgovoril, da zaradi starosti ne prevzame tega urada. Mogoče je pa tudi, da Dunajewski ne mara biti podrejen Badeniju, katerega daleč presega po svojih zmožnostih. Sedaj se pa govori, da Jaworski postane gališki namestnik.

Protisemitje in Čehi. — Nasprotje mej dunajskimi protisemiti in Čehi je tem večje, čim bolj se poslednji postavljajo na nemškonarodno stališče. Samo zabavljanje proti židom tudi pri Čehih ne vleče. To je skušil Schneider, ki je na shodu dunajskih Čehov jih prigovarjal, naj volijo protisemite. Zabavljaj je zoper žide, da je bila groza. Čehi so mu pa dali razumeti, da je tega zabavljanja že odveč, in Schneider je pa sedaj začel zabavljati proti Čehom. Nazivljaj jih je plačane „lumpe“. Seveda s tem se jim ni prikupil. Le prejasno je pokazal, kako mislijo prav za prav on in njegovi tovariši o Čehih. Napačna je torej misel, da so morda dunajski protisemitje kaj pripomogli Čehom do višjega spoštovanja na Dunaji. Baš protisemitski krogi najhujše zabavljajo proti Čehom.

Dunajski Čehi so mislili že tožiti Schneiderja, a so to misel opustili, ker se jim zdi premalo važna oseba, da bi se z njim pravdali. Samo protisemitov se bodo še bolj izogibali.

Poljska gimnazija v Tešinu se slovesno otvori še ta mesec. Nemci se zaradi tega jeze in nazivljajo nameravano slavnost v nemškem (?) mestu izzivanje Nemcev. Če Nemci prirede v slovanskem mestu kako demonstrativno slavnost, je pa vse v redu. Sicer pa Tešin ni nemško mesto, temveč le slučajno v njem še vladajo Nemci. Ko se bode slovanski življel malo bolj zavedel svoje narodnosti, pa bode mesto dobilo precej drugačen značaj. Nemci sami čutijo, da se jim v Tešinu že stališče maje, za to je pa tak krik. Jeza je pa tem večja, ker šleški Poljaki ne mislijo se zadovoljiti z osnovo zasebne poljske gimnazije, temveč mislijo zahtevati, da se tej gimnaziji dovoli tudi hitra državna polpora, in da se vpeljejo poljske paralelke na učiteljski v Tešinu. To jih seveda najhujše bode, kajti poljski izobraženi učitelji bi vzbudili poljsko narodno zavest mej rojaki po deželi in dežela bi tako dobivala vedno bolj slovanski značaj.

Nemčija. — Petindvajsetletnico zmage nad Francozi v bitki pri Sedan in ustanovitve nemškega cesarstva praznovala je Nemčija dne 3. t. m. Mislil bi kdo, da bo tako pomembna obletnica velik naroden praznik, toda ne, praznovanje tega jubileja je bilo zgolj prisiljeno in je imelo izključno vojaški značaj. Toliko opevana Velika Nemčija še danes ni priljubljena. Južne države itak niso zalovljive z upravo, meščanstvo samo ni navdušeno za njo, delavski stan pa v socialnem demokratizmu kar naravnost pobija sedanji vladajoči sistem nemški. Nemški vladni krogi dobro vedo za nezadovoljnost, zato so se pa sami potrudili, da prisiljeno slavijo to obletnico. In res vdeležile so se je le tisti, ki morajo nje slušati — vojaštvo. V vsem pa ta slavnost ni bila družega kot provokacija Francozov, ki bi bila kot taka prav lahko izostala.

Italija. — Prav natančno označuje razmere v Italiji to, da volijo politične hučodelce za poslance. Tako je bil mej drugimi izvoljen v Palermi Garibaldi Bosco s 1136 glasovi od 1751 oddanih glasov za poslanca. Bosco je bil kot vodja sicilijanske vstaje obsojen v dolgoletno ječo. Iz tega je razvidno, da so volilci v najskrajnejem nasprotstvu z vlado. Može torej, katere postava obsodi v ječo, volijo za poslance, znamenje, da narod odobruje njih počenje. Zares žalostne morajo biti razmere v blaženi Italiji, po kateri to-li hrepene naši iredentovci. — V Siciliji se je pričelo zopetno gibanje mej delavci in kmeti. Bati se je zopet kaj resnega.

Armenija. — Razmere armenske še vedno niso uravnane. Anglija odločno sili na to, da se reforme izvedo, toda turška vlada to ovira. Obrnila se je ta celo do Francije in Rusije, da bi jo podpirali v boju proti Angliji glede armenskega vprašanja, toda dobila je prav nepovoljen odgovor na to. Sploh so v Carigradu do zadnjega časa delali na to, da bi napravili neko nasprotje mej velevlastmi za stran armenskega vprašanja, da bi potem vse lahko ostalo pri starem, toda videti je, da so se motili. Na nasvete Turčije se velevlasti vedno manj ozirajo, iz česar je sklepati, da jim je vedno manj za nje obstanek. Anglija od nekaj odločna glede postopanja v svoji vnanji politiki, bo brezdvomno tudi sedaj nasproti osameli Turčiji strogo nastopila in zahtevala vreditev žalostnih razmer v Armeniji.

Kuba. — Španjcem se prebito slabo godi na Kubi. Dasi uradna poročila vedo povedati o zmagah Španjcev, vendar je resnica, da so Španjci večinoma tepeni. Pa ne samo to; Španjci imajo tudi doma homatije zaradi Kube. Neizrečeno je šlo že denarja in vojakov za vstajo na Kubi. Umevno je, da to obuja nevoljo mej narodom. Vlada se boji resne vstaje in se ne upa več pošiljati vojakov v tujino, ker bi potem za slučaj sile ne imeli kaj doma. Kubanci za te španjske razmere